

Problematika přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů (dále také „převod“) je v české právní literatuře značně opomíjená. Toto platí zejména ve srovnání se zahraniční literaturou, kde je převod hojně diskutován a je považován za jedno z hlavních pracovněprávních témat. Od nedostatku odborné diskuse v České republice se odvíjí také neinformovanost zaměstnanců o svých právech při převodu stejně jako nedostatečné podvědomí zaměstnavatelů o odpovídajících povinnostech v této oblasti.

Přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů byl upraven v zákoníku práce¹ a dalších právních předpisech ještě před harmonizací českého práva s právem ES. Z tohoto období existuje také judikatura Nejvyššího soudu podávající výklad předmětných ustanovení. V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie muselo dojít k harmonizaci příslušných ustanovení o převodu tak, aby byla v souladu s evropskými směrnici a rozsudky Evropského soudního dvora („ESD“). Některé závěry Nejvyššího soudu interpretující převod podle původní úpravy účinkem harmonizační novely ztratily svou výpovědní hodnotu. Podle názoru autorky však z některých výkladů Nejvyššího soudu podaných k předchozí právní úpravě lze vyjít i při výkladu stávající právní úpravy. Vzhledem k nedostatku rozhodnutí Nejvyššího soudu, podávajících výklad k platné právní úpravě, vychází tedy předkládaná rigorózní práce (pokud je toto možné) i z výkladů Nejvyššího soudu podaných před účinností harmonizační novely.

Problematika přechodu práv a povinností není tedy jen otázkou českých právních předpisů, ale je ji třeba interpretovat vždy v evropském kontextu, tedy především za zohlednění judikatury ESD. Vzhledem k nedostatku české odborné literatury a aktuálních rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou zahraniční prameny cenným zdrojem informací o správné aplikaci pravidel převodu. Z tohoto důvodu se předkládaná rigorózní práce člení na dvě hlavní části: převod v právu Evropských společenství a převod podle českého práva.

Ještě před samotným výkladem týkajícím se převodu podle práva ES je včleněna kapitola vysvětlující praktický význam práva ES a důsledky, které

¹ Zákoník práce, zákon č. 65/1965 Sb.

z něj pro aplikační praxi v ČR vyplývají. V první části poté autorka rozebírá příslušné evropské směrnice a judikaturu ESD a podává tak interpretační základ pro další výklad týkající se české právní úpravy, která je předmětem části druhé. Struktura druhé části pro větší přehlednost pokud možno odpovídá struktuře první části. Vzhledem ke specifickým české právní úpravy však nebylo možné dodržet výkladové schéma stoprocentně.

Předkládaná rigorózní práce si klade dva hlavní cíle. V první řadě usiluje o ujasnění pojmu převodu a o vytyčení hlavních pravidel, která jsou zaměstnavatelé povinni při převodu dodržovat. Autorka poukazuje na problematické body, se kterými se zaměstnavatelé v praxi v souvislosti s převodem setkávají a pokouší se nastítnit jejich možná řešení. Druhým účelem předkládané práce je zhodnocení souladu současné české právní úpravy s právem ES. Na základě závěrů, ke kterým autorka dochází, je v poslední kapitole podán návrh na možná legislativní řešení, která by nejen usnadnila aplikační praxi, ale také uvedla českou právní úpravu do souladu s právem ES.

Předkládaná práce se soustředí na případy spadající do působnosti evropských směrnic a zároveň na případy v praxi nejfrekventovanější, tedy na převod u soukromoprávních subjektů (obchodních společností) a na otázky a praktické problémy, se kterými se čeští zaměstnavatelé v této souvislosti potýkají. Reorganizace ve státní správě nespádá pod působnost evropských směrnic a není tedy diskutována ani zde. V rámci jedné kapitoly jsou dále ve stručnosti shrnuty také otázky, které se objevily v judikatuře Nejvyššího soudu v souvislosti s převodem při privatizaci. Jako specifický případ je také ve stručnosti zmíněna právní úprava převodu v rámci konkursního řízení.